

PSY181 Psykologisen tutkimuksen perusteet, kirjallinen harjoitustyö ja kirjatentti

Harjoitustyön ohje

Tehtävänäsi on laatia tutkimussuunnitelma. Itse tutkimusta ei toteuteta, mutta suunnitelman tulisi olla toteutettavissa oleva ja noudattaa tieteellisen tutkimuksen toteuttamisen periaatteita. Voit valita oman tutkimuksen aiheen vapaasti siten, että se on itsellesi mieluisa. Tutkimuskysymyksen tulee olla kuitenkin psykologinen, eli tutkimuksen kohteena tulisi olla psykologisia ilmiöitä. Lukemalla esimerkiksi *Psykiologia* -lehden tutkimusartikkeleita voit löytää itseäsi kiinnostavia tutkimusaiheita, joita voit soveltaa tehtävässä.

Tutkimussuunnitelmassa tulee käsitellä seuraavat asiat. Jokainen seuraava otsikko vastaa yhtä väliotsikkoa tutkimussuunnitelmassa.

1. Johdanto (tutkimuksen aihe lyhyesti, miksi tärkeää tutkia, keskeisten käsitteiden määrittely ja mitä tiedetään/ei tiedetä aiemman tutkimuksen perusteella)
2. Tutkimusongelma
3. Hypoteesit
4. Tutkimusstrategia (yleinen taso: esim kokeellinen/korrelatiivinen)
5. Osallistujien valinta
6. Tiedonkeruumenetelmät
7. Analyysimenetelmät (vapaaehtoinen)
8. Eettiset näkökohdat
9. Tutkimussuunnitelman arviointi suhteessa ulkoiseen ja sisäiseen validiteettiin sekä tiedonkeruun pätevyyteen ja luotettavuuteen
10. Lähteet

Keksi työllesi **otsikko**, joka kertoo mitä tutkimussuunnitelmassa tutkitaan.

Tutkimuksen aihe määritellään siten, että lukijalle hahmottuu tutkielman yleinen aihepiiri eli mitä tutkitaan ja mihin laajempaan aihepiiriin työ liittyy (kohta 1).

Lukijaa johdatellaan tutkimukseen esittelemällä tutkimuksen keskeisiä käsitteitä (muuttujat) ja alan aiempaa tutkimusta. **Keskeisten käsitteiden esittely** luo

viitekehyksen, jonka puitteissa tutkimusongelman selkeä määrittely on mahdollista (kohta 2). Johdanto käsittää kohdat 1 ja 2 ja sen pituus on tutkimussuunnitelmassa korkeintaan kolme sivua.

Tutkimusongelma on työsuunnitelman perusta. Tutkimusongelman onnistunut muotoilu jäsentää ja rajaa selkeästi tutkielman tekemistä. Hyvin määritelty tutkimusongelma esitetään kysymyksen muodossa (kohta 3).

Tutkimusongelmasta edetään **hypoteeseihin** (kohta 4). Tutkimusongelman luonne vaikuttaa olennaisesti siihen minkä tyyppiset tutkimusmenetelmät ja -aineistot ovat ajatellussa työssä käyttökelpoisia. Tutkimusstrategia (yleinen menetelmällinen lähestymistapa) kannattaa määritellä ja perustella tutkimusongelman tarpeiden pohjalta (kohta 5).

Tähän liittyy myös kysymys **koehenkilöiden valinnasta** (kohta 6). Määrittele tässä mistä otos kerätään, keitä koehenkilöt ovat ja kuinka suuri otos tutkimuksessa kerätään.

Tiedonkeruumenetelmä on vahvasti tutkimusaineistoon sidoksissa oleva kysymys. Se merkitsee esimerkiksi valintoja siitä, mitä kerätäänkö aineistoa kyselymenetelmin tms. (kohta 7).

Analyysimenetelmät viittaavat tarpeeseen määritellä se miten kerätystä aineistosta pystytään "tislamaan" esiin vastaukset tutkimusongelmassa määriteltyihin kysymyksiin. Esimerkiksi: miten haastattelu- tai kyselyaineisto analysoidaan; miten mitataan tiedonkeruujärjestelmän tehokkuutta, jne. **Vapaaehtoinen**.

Eettiset näkökohdat ovat keskeinen osa tutkimusta (kohta 9).

Viimeinen kohta (10) on tärkein! Tässä käydään läpi tutkimuksen eri vaiheisiin liittyvät tutkimuksen luotettavuuteen ja pätevyYTEEN liittyvät kysymykset. Miltä osin valituilla tutkimusmenetelmillä saadaan vastaus tutkimuskysymykseen ja miltä osin tutkimustuloksiin tulee suhtautua varauksella (esim. subjektiiviset/objektiiviset tiedonkeruumenetelmät, otoksen valkoituminen jne.). Käy läpi arviointimenetelmien validiteettiin ja reliabiliteettiin liittyvät seikat sekä tutkimuksen sisäiseen ja ulkoiseen validiteettiin liittyvät seikat.

Kurssikirjan ulkopuoliset **lähteet** on merkittävä lähdeluettelo (kohta 11).

Muoto

1. Pituus 6-11 sivua rivivälillä 2, fontti Times New Roman.

2. 3 sentin marginaalit.

3. Pituus ei ratkaise arvostelua, ainoastaan sisältö.

Harjoitustöiden palautus

Tuodaan tulostettuna tenttiin.

Arvosteluperusteet

Työ arvioidaan arviointimatriisin perusteella. Kurssin arvosana muodostuu tentin ja harjoitustyön perusteella (50 % molemmista)

Arvostelussa huomioidaan seuraavia seikkoja:

1. Tutkimuksen aihe

- Onko tutkimusaihe määritelty selkeästi? Onko tuotu esille, mitä aiemman tutkimuksen puutetta tämä tutkimus paikkaa? Onko aiheen tärkeys tuotu selkeästi esiin?

2. Keskeisten käsitteiden määrittely, viittaukset aiempaan tutkimukseen

- Tulevatko keskeiset käsitteet määriteltyä lukijalle ymmärrettävällä tavalla? Onko kerrottu esimerkkejä siitä, mitä aiheesta tiedetään aiemman tutkimuksen perusteella? Onko aiemmassa tutkimuksessa aukko, jonka tämä tutkimus paikkaa?

3. Tutkimusongelma

- Sisältääkö tutkimusongelma kaksi muuttujaa, joiden yhteyttä / vaikutuksia tutkitaan?
- Onko tutkimusongelma selkeästi määritelty ja ymmärrettävä?
- Kysymyksen muodossa?

4. Hypoteesit

- Ovatko hypoteesit linjassa tutkimusongelman/-ongelmien kanssa?
- Ilmaisevatko hypoteesit vaikutuksen suunnan?
- Perustuvatko hypoteesit kuvattuun aiempaan kirjallisuuteen?

5. Tutkimusstrategia (yleinen taso: esim kokeellinen/korrelatiivinen)

- Onko oikein määritelty?
- Onko tutkimusasetelma suunniteltu niin, että se vastaa tutkimusongelmassa esitettyyn kysymykseen?
- Onko riippumaton ja riippuva muuttuja (/muuttujat) määritelty ja häiriömuuttujia pohdittu?

6. Osallistujien valinta

- Onko osallistujien otantamenetelmä perusteltu (satunnaisotanta / muu mahdollinen otanta)?
- Mikä on tutkimuksen populaatio, johon tutkimuksen tuloksia on tarkoitus yleistää?
- Onko osallistujien määrä sopiva ja realistinen?
- Onko osallistujien rekrytointi asianmukaisesti kuvattu?
- Voidaanko otoksesta saatua tietoa yleistää koko populaatioon?

7. Tiedonkeruumenetelmät

- Ovatko tiedonkeruumenetelmät aiemmassa tutkimuksessa yleisesti hyväksytyjä tai muutoin perusteltuja?
- Ottavatko tiedonkeruumenetelmät huomioon mahdollisia häiriömuuttujia?

8. Analyysimenetelmät (vapaaehtoinen)

- miten saatu tieto analysoidaan tilastollisesti?

9. Eettiset näkökohdat

- Onko eettiset näkökohdat huomioitu yleisesti tutkimusongelman valinnassa, tutkimusmenetelmien valinnassa, osallistujien valinnassa?
- Onko tutkimuksessa muita erityisiä eettisiä ongelmia?

10. Oman tutkimussuunnitelman kriittinen arviointi suhteessa ulkoiseen ja sisäiseen validiteettiin sekä tiedonkeruun pätevyyteen ja luotettavuuteen

- Onko tutkimuksen kohdalla pohdittu tulosten yleistettävyyttä koko populaatioon ja tutkimustilanteesta luonnolliseen tilanteeseen?
- Onko tutkimuksessa huomioitu häiriömuuttujien vaikutukset?

- Onko pohdittu, arvioivatko valitut menetelmät niitä käsitteitä, joita niiden ajatellaan arvioivan?
- Onko suunnitelmassa arvioitu menetelmien reliabiliteettia?

11. Lähteet

- Onko lähdeluettelossa mainittu lähteet, jotka tekstissä on mainittu?